

HANDO RUNNEL
VARASTATUD UNENÄOD

luuletused

ХАНДО РУННЕЛЬ
ГУСЯЛӨМ ВӨТЪЯС

кывбуръяс

Вуджөдіс Нина Обрезкова

Сыктывкар
2009

ББК 84 (4Эст)
P86

*Книгасõ лэдзны отсалісны Эстонияса Нõimurahvaste
Eesti Kultuurkapital Programm программаяс*

Хандо Руннель

**P86 Украденные сновидения. – Сыктывкар:
ООО «Анбур», 2009. – 96 с.**

ISBN 978-5-91669-014-9

Тайõ небõгас пыртõма тõдчана эст кывбуралысь Хандо Руннельлысь коми кыв вылõ вуджõдõм кывбурьяс. Роч подстрочникьяс дасьтис Арво Валтон. Небõгсõ дасьтыны отсаліс и Николай Кузнецов. Кывбурьяссõ босьтõма «Сьыланкыв небõг либõ Шыпурт ньылалысь либõ Жугыльясõс дорйõм могысь» (Laulugaamat ehk Mõõganeelaja ehk Kurbade kaitseks, 1972), «Курыд да бокті мунысь» (Mõru ning mõõduja, 1976), «Эст кадся мужичõйяслы сьыланкывьяс» (Laulud eestiaegsetele meestele, 1988), «Тэменам» (Sinamu, 2005) небõгьясысь.

ББК 84 (4Эст)

ISBN 978-5-91669-014-9

© Hando Runnel, 2009
© Нина Обрезкова, перевод, 2009
© Мария Шишкина, обложка, 2009
© ООО «Анбур», 2009

Водзкыв

Хандо Руннель чужис 1938 вося вольгым (ноябрь) 24 лунё Эстонияса Ярва уездын. Помалис Пайда карса шёр школа, сэсса велёдчис агрономё Эстонияса видз-му академияын, но став олёмсё йитіс литературакөд. 1966-1971 воясын уджаліс «Лооминг» журналын, 1988 восянь «Академия» журналын. Ыджыд пай Хандо Руннель пуктіс Эстониялөн ашшөрлун шеддөмө.

Хандо Руннельөс шуоны йөзкостса кывбуралысьөн. Аслас творчествоын кывбуралысь мыджсьё йөзкостса поэзия вылө, пыртё кывбурьясас йөзкостса поэзиялысь формаяс, приёмьяс. «Мулөн челядь» нима медводдза небөг Хандо Руннель йөзөдіс 1965 воын. И регьдөн сылөн кывбурьясыс лоины ёна популярнойөн йөз пөвстын.

Ыджыд тшупөдөн Хандо Руннельлөн творчествоын лои «Курыд да бокті мунысь» (1976) небөг, көні сійө гижис, кызди лёкмө олөмыс Эстонияын. Тайё гижысьлөн медся патриотическөй кывбурьяс, көні кылөны аслас му вөсна шог да бур вылө надея кусём. Но тайё жё кадас Руннель гижис и мөдсяма кывбурьяс, көні олөмыс петкөдлысьё став пасьтанас, и көні кывбуралысь сылөдө быд мортлы дона да төдсаторьяс. 1982 воын Хандо Руннельлөн петө «Гөрд рытьяслөн пурпур» небөг. Сійө дзык пыр лои ёна лыдянаөн йөз пиын, кывбурьяс вылас лөсьөдлісны шылад да сылысны быдлаын.

2005 воын кывбуралысь йөзөдө выль небөг, коді ёна торьялө воддзаясысь. Весиг сылысь нимсө – «Sinamu» – артмөдөма ачыс. Татшөм кывйыс эст кывйын абу, эм кык торья кыв «sina» – тэ, и «tu» – менам. А өтлаөдөм бөрас артмө выль кыв «Тэменам».

Колө пасйыны, мый Хандо Руннель төдса кыз литературной критик, эссеист. Сійө дасьтіс йөзөдөм вылө уна төдчана эст гижысьлысь литературной наследие, дасьтіс культура йылысь уна киносценарий.

Колөм во кывбуралысьлы тырис 70 арөс, но сійө пыр на кыпид лола, водзё кыпөдө да сөвмөдө эст литература да культура.

*Lauluraamat ehk Mõõganeelaja
ehk Kurbade kaitseks (1972)*

Võllalaul

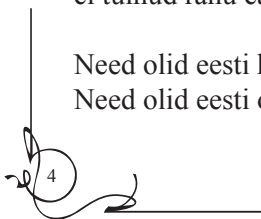
Kolm kolpa läksid riidu
maa põhjas pimedas.
Nad olid sinna viidud
ka suures pimedas.

Ei tundnud, kes on tuttav
ja kes on võõras just.
Nad vastastikku tundsid
kõik pöörast võõrastust.

Kolm korralikku kolpa,
kel kehad kadunud,
said aru, et siin kolkas
kord käest on kadunud.

Kolm kolpa kolmes leeris
ja nelja tuule peal,
neil sõda aina veeres,
ei tulnud rahu eal.

Need olid eesti kolud.
Need olid eesti olud.

*Сьыланкыв небөг либө Шыпурт ньылалысь
либө Жугыльясөс дорйөм могысь (1972)*

Сьöd сьыланкыв

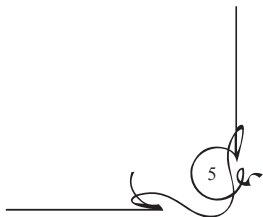
Куим юр лы вензисны
пемыд джуджыд гу пыдын.
Найөс сэтчө вайисны
дзик жö сэтшöм пемыдын.

Эз төд наысь некодi,
кутшöм морт тан пыдиас.
Ставныс öта-мöднысö
вөрöг пыдди лыддисны.

Куим прамöй юр лы тан,
вир-яй важөн воштöмьяс,
казялисны – танi тай
ладыс важөн вошöма.

Куим юр лы – куим ин,
тöлөдö нель төв.
И пыр на костын тшын да би,
и ёртасьöм эз вöv.

Тайö вöлины эст юр лыяс.
Тайö вöли эст оланног.

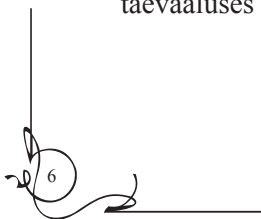
Pime august

Rohu sees tiksuvad kellad
just nagu rohutirtsud.
Poistel on põued hellad,
piigad on pisut pirtsud.

Küsiivad jahiluba,
kui tahad lasta lindu.
Viimaks küll tinauba
tabab neid endid rindu.

Vajuvad jõuetumalt
samasse sügisrohtu.
Poistel on ilme rumal,
elu on pandud ohtu.

Õõ laseb hirme tunda,
päeval on asjad joones,
rõõmsal rehepeks undab
taevaaluses hoones.

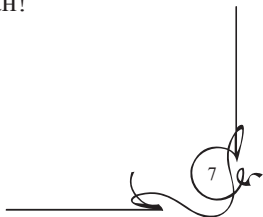
Пемыд август

Часі точкө турун пиын,
быттьө ичөт юрсигусь.
Шаньөсь сэні удал пиян,
нывьяс бара-й ёна сюсь:

Юасьöны лыйны гулю,
петкөдчыны быдөн дась.
Сöмын морöсаныс пуля
пуктö ассьыс чорыд пас.

Усьласьöны турун пиö,
турун пиö увлань юр.
Шöйöвошöм удал пиян –
олöмыд на медся бур.

Войнас овлө уна повзьөг,
луннас бара ставыс шань,
изки ыджыд шумөн ловзьö,
сьылö-дзуртö... шондібан!

Üks veski seisab vete pääl

Üks veski seisab vete pääl,
kuid veskitööd ei tehta sääl,
sest veskimees on väsinud
ja veskikivid kulunud.

Oh tule noor ja tugev mees
ning vaata ringi veski sees.
Sa otsi riistad ülesse
ja raiu sooned kivisse.

Tee veskikivid teravaks,
löö aknad puhtaks, säravaks,
küll tuleb rahvas rõõmuga
siis kõrge veskikoormaga.

Kui koorma otsas istub taat,
hää õnne eluksajaks saad.
Kui koorma kõrval kõnnib neid,
siis küsi, kas toob linnaseid.

Kas on tal pulmad tulemas,
kas on tal armas olemas.
Kui pole tal, siis juttu tee,
ehk jääb ta sinna veskisse.

See veski seisab vete pääl
ja palju tööd võiks teha sääl,
kuid veskimees on väsinud
ja veskikivid kulunud.

Өтнас изанін ю вылын сулалө

Өтнас изанін ю вылын сулалө,
сөмын уджыс тан важөн вунөма,
пөрысь изысьыс ёна мудзөма,
да и изкиыс дзикөдз сёмөма.

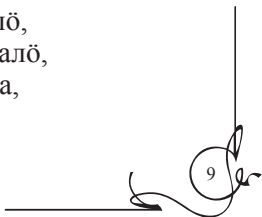
Көні, көні тэ, том вына изысьöй,
лок вай, ловзьөд тэ важ изаніннымөс.
Сет вай сылы тэ том да вына вын,
пöльышт ловсө тэ сёмөм изкилы.

Сет вай изкилы том да вына вын,
няйтөсь öшиньсьыс няйтсө босьт,
сэки воасны изанінаным
ыджыд додьяса уна гөсьт.

Ыджыд додь вылын пöль кө пукалө,
шудыд ликмас тэд, сідз и чайт.
А додь дорас кө том ныв гөгралө,
эз-ө изнысө сур вылө вай.

Юав, эм-ө том нывлөн мусаыс,
юав, гашкө, нин көлысь дась.
Но а абу кө сылөн мусаыс,
гашкө, кольччыны татчө дась.

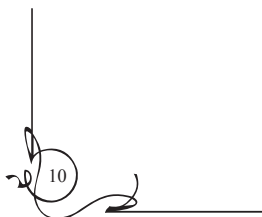
Өтнас изанін ю вылын сулалө,
сөмын уджыс тан важөн сулалө,
пөрысь изысьыс ёна мудзөма,
да и изкиыс важөн сёмөма.

Mõru ning mööduja (1976)

Põgenik

Naistest, lastest, kodakondseist,
kõigist-kõigist lahku
ihkad äkki mõnikord
ja kallist kodust lahkud,
tasku pistad vilepilli,
kääru kõva leiba,
aia äärest kaasa kahmad
kepiks tubli teiba,
suures ilmas sugurahvast
hulgub ikka ringi,
tahd korra kohata
meid isepäiseid hingi,
tervitada tuueveskeid,
merest tõusvaid pilvi,
päikesesse vaadata,
kuni on veel silmi.

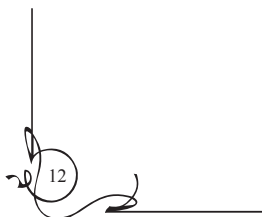
Курыд да бокті мунысь (1976)

Пышьялысь

Гөтырсьыд, челядьсьыд,
гортсасьыд торйөн
лоо окота олыштны
и дона горттө колян.
Зептад пöлян суюыштан,
чорыд съод нянь тупөсь,
гортса йöрсьыд чеган
бедь пыдди потштор.
Вöльнöй светас ми кодыс
оз тай этша шöйтны,
өтчыд көть нин пандавны
ме кодь вöльнöй мортсö,
чолöмавны изанін,
саридз весьтысь кымöрьяс,
шондi вылö видзöдны,
кодыр эм на синьясным.

Varandus

Pool pirukat, üks nüri nuga,
üks kahupää, üks karvasuga,
üks armastus, üks valujuga –
mu väike varandus
mul alati on kaasas,
ükskõik kus ilmalaanes
ma iganes ei asu,
mu väike varandus
mind hoiab ärevuses,
mind hoiab tegevuses,
mind hoiab visalt püsti
mu väike varandus.

Озырлун

Көвдүм джын, өти ныж пурт,
өти кудриа юр, өти сынан,
өти радейтчөм, өти дой –
менама ичөтик озырлун
век мекөд, век сьöрысь,
вöльнöй светлөн
көть кутшöм пельöсын эг вöв,
менама ичөтик озырлун
менö вöчö кыпыдөн,
менö вöчö уджачөн,
менö кутö му вылас
менама ичөтик озырлунöй.

Mäletaja

Kõik mehed elavad minus,
kes sõdades otsa said,
ja tüdrukute lapsed,
kes laukasse heidetud said.

Kõik hukka läinud hinged,
kes türmi on visatud,
kõik müüdüd ja mahajäetud,
kõik orvud ja isatud.

Ei kiida ma kurja tegu,
ei kurja tegijaid,
see rohkem on imetegu,
et nemad mu lasteks said.

Kõik ilmalspsed on minu,
nagu saatus neid talutab,
nende kõikide õnne pärast
mu süda valutab.

Помнитысь

Менам сьёлöмын олöны
ыджыд тышъясын усъысыяс,
и джуджыд йирö шыбитöм
том нывъяслөн челядыс.

Став вошöм-усьöм ловъясыс,
дзескыдiнын олысыяс,
став эновтöмыс и вузалöмыс,
став бать-мамтöм челядыс.

Лёк вöчöм ме ог ошкы,
лёк вöчысьöс ог ошкы,
но дивö: и тайö йöзыс
лоисны меным челядöн.

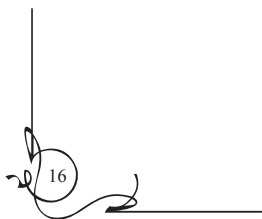
Став челядыс му вылас менам,
мед асланыс ставлөн олём,
но налөн шуд вöсна
менама сьёлöмöй висьö.

Oi külad, oi kõrtsid

Oi külad, oi kõrtsid, mu noorus, mu võlu,
kus parimad piigad, kus pudeli-õlu,
kus suveõid kaunistas kiikede kägin,
kus pille ja pisaraid kuulsin ja nägin.

Oi külad, oi kõrtsid, kust hulkusin läbi,
kus ühtaegu tunda sain uhkust ja häbi,
kust maantee viis mööda, kus redel viis lakka,
kus armastus algas, kus haledus hakkas.

Oi külad, oi kõrtsid, mu noorus, mu võlu,
kus piimased piigad, kus õhtune õlu,
kus laulsid ja langesid sõbrad ja velled.
Aeg möödub ja muudab veel kaunimaks selle.

Ой, сиктъяс, корчмаяс

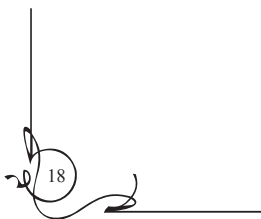
Ой, сиктъяс, корчмаяс, ой, томлунӧй менам,
кӧн медмича нывъяс, кӧн сурӧн тыр дозъяс,
кӧн гытсанлӧн дзуртӧмыс войбыдъяс кылӧ,
кӧн ворсӧм и бӧрдӧм ме аддзи и кывлі.

Ой, сиктъяс, корчмаяс, кыт шӧйтлывлӧм менам,
кӧн вӧлі и долыд, и яндзим мен лоліс.
кӧн туй мунӧ бокті, кӧн посйылӧ содйыс,
кӧн радейтчӧм чужис, кӧн шоглуныс воис.

Ой, сиктъяс, корчмаяс, ой, томлунӧй менам,
кӧн йӧввира нывъяс, кӧн рытъяснас сурыс,
кӧн сьылісны ёртъяс, кӧн усисны ёртъяс.
Кад мунӧ, и ставыс мен мусаджык лӧб.

Kui sa tuled

Kui sa tuled, too mul lilli,
too mul kurki, too mul tilli,
kohupiima, kohviube,
tule tuuluta mu tube;
minu kodu on mu urgas,
hallitus ja hais on nurgas,
tulles ära tuld küll süüta,
ära uuri, ära tüüta
manitsustega mu kõrvu,
igatsen vaid sinu õrnu
unistusi uuest ajast,
puhtast, valgest vangimajast.

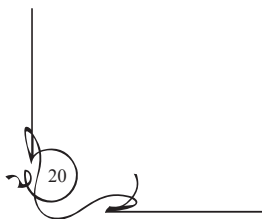

Локтігад

Локтігад вай мен дзоридзьяс,
өгурчи, укроп да рысь,
вай меным изыштөм кофе,
төлөд менсьым оланінөс,
менсьым керкаөс, менсьым гуөс,
весав пельөсьяссьыс няйтсө,
сөмын пыригад эн биась,
и эн зыксьы, и эн юась,
и эн зыньгы пельяс водзын,
көсья кывны сөмын тэнсьыд
муса кывъяс виль кад йылысь —
лача сөстөм тюрьма йылысь.

Hambad katki

Hambad katki ja haridus väike,
sõrmeküünte all sünnimaa muld,
silmad võtavad süüdlase läike,
küsid möödujalt suitsule tuld.
Mõni annab, ei vaatagi sulle,
ise mõtleb, et jälle üks pätt.
Aga ometi ükskord ka mulle
anti suud ja pakuti kätt.

Пиньясöй чегöмны

Пиньясöй чегöмны, велöдчöм этшаник,
гыжъяс улын чужан мулöн му,
синъясын тыр мыж да яндзим,
кор коран папирос öзтыны би.
Кодкö сетö, тэ вылö видзöдтöг,
ачыс, дерт, думайтö, нöшта пö öти шöйтысь.
А öд вöлi кад, кор и менö окавлiсны
да мыччылiсны меным ки.

Kui pidud on peetud

Kui pidud on peetud,
kui võõraid jääb väheks,
siis armsale rahvale
külla ma läheks,
kuid armsad on hauas
või unustand minu,
ma ülesse otsin,
oo vihamees, sinu,
sa oled veel ainus,
kes arus ja elus,
kes mõelnud on mulle
nii palju siin elus.

Кор празникыс помасис

Кор празникыс помасис,
госьгьясыс мунісны,
муса йөз дорө
ме ветлі эськө госьти,
но мусаяс гуынөсь,
либө вунөдісны менө,
ме корся,
вөрөг, тэнө,
тэ колин өтнад,
кодлөн эм на сям да лов,
коді сымда думайтіс
ме йылысь тайө олөмас.

Avanemine

Mees lõhkus puid
ja naine pesu pesi,
laps lebas mähkmetes,
häält ajas tasakesi,
nii palju kevadeid
ja inimesi
kaob aja sees
muuseas, niisama,
ja ime on, et äkki pead
neist laulma, luuletama.

Висьтасьӧм

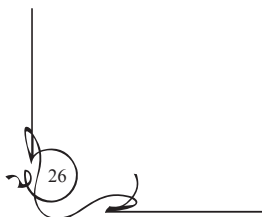
Мужичӧй поткӧдліс пес,
нывбаба пеласис,
кага куйліс зыбкаын
да лӧня мыйкӧ гыис,
сымда тулыс
да йӧз
вошӧны кад пӧвстын,
сідз, некодӧн тӧдлытӧг,
да дивӧ, мый тэныд ковмӧ
найӧс кывбурьясын сывны.

On kevad ja kenad neiud

On kevad ja kenad neiud
on jälle jultunuks läinud
nad vaatavad üle õla
kui oled neist mööda läinud

Sa lõikad vitsaraost vile
ja puhud ükskõik mõnda lugu
kas kuulab sind keegi või mitte
sul polegi sellest lugu

Peaasi et naerjad neiud
on käinud su hingest läbi
nii kevadest kevadesse
sa veadki end elus läbi

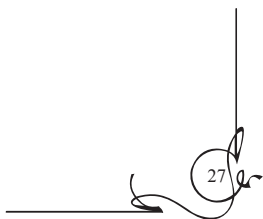

Тулыс да мича нывъяс

Тулыс воис, мича нывъяс
бара вылын юрабсь,
сöмын пельпом сайсянь нывъяс
видзöдöны тэ вылö.

Ньöрйысь вöчан аслыд пöлян,
ворсан нывъяс дорын тэ,
видзöдö оз кодкö тэлань —
öни кызкö веськодъ тэд.

Серам вома мича нывъяс
вöрзöдлiсны сьöлöмтö,
тадзи тулыс бöрся тулыс
олан-вылан олöмтö.

Jõgi voolab

Jõgi voolab, kastan särgi jõkke,
hetkeks peatub jõgi, hetkeks panen tõkke,
võtan välja särgi, märja, jõese, veese,
nüüd see hetk on käes, on minu särgi sees see,
nüüd on elu jälle hetke jagu rikkam,
jõgi sest ei muutu, tema voolab ikka
vanaviisi, peatamata, katkemata voona,
omaenda algust unustava, lammutava loona,
aga särgis selles seiskuvad need rohelised lained,
elu lõhnad, linna laguained,
kõik, mis ajalikult voolab alla jõkke,
püüan kinni, panen ajatõkke,
raamin nägemuste rahunenud ruutu,
seal on alles kõik, seal midagi ei muutu.

Визувтö ю

Визувтö ю, ме кöтöда ваас дöрöмöс,
сöмын здук кежлö юыс сувтлö, падмылö
вöрöмыс,
перья кöтасьöм, юассьöм, ваассьöм дöрöмöс,
öнi сы пытшкын юыслөн здук кежлö
падмылöм вöрöмыс,
öнi олöмыс здук кежлö озырдзык лолi,
сöмын юыс эз вежсьы, сылөн важкодъыс
кылалысь лолыс,
сiйö важ ногыс, сувтлытöг, шлывгö и шлывгö,
чужанiнсяныыс водзö и водзö, пыр кывтö и
кывтö.

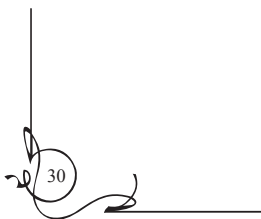
менам дöрöмын колины сылөн веж гыяс,
олöм кöрьяс да карьясса олöмлөн лыяс,
кодъясöс, овывлö, юыс тшöтш аскöдыс
босьтлö,
кыя кадсö ме, здук кежлö вынсö ме босьтла,
корся лөнъодысь аддзöмлы нейджыд вежöс,
танi ставыс дзык жö, тан нинöм эз вежсьы.

Laulud eestiaegsetele meestele (1988)

Räägi mulle

Räägi mulle ajast,
räägi mulle ruumist,
räägi isamajast,
räägi tollest juunist,

mille kohta ringi
käib üks loll legend,
nagu meie ise
oleks tapnud end.

Эст кадся мужичöйяслы сьыланкывъяс (1988)

Висьтав меным

Висьтав меным
сійö кад йывсьыс,
висьтав меным оланпасьтала йывсьыс,
висьтав батылөн керка йылысь,

висьтав сійö июнь¹ йывсьыс,
код йылысь шуöны,
мый ми асьнымöс
сэки виим.

¹ 1940 вося июнь тöлысьын Эстонияын вöли лöсьöдöма Сöвет власьт.

Kolm karu

I

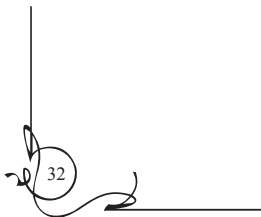
Kõht on tühi,
süda on täis –
kes kurat mu kausist
söömas käis?!

II

Üks raius me seinasse augu
ja teine lõi sinna trellid,
kuid ikka on nemad õiged
ja pärani puhtad sellid!

III

Ei pääse, paraku, leina eest
ka need, kes on karastatud.
Ka meil on mure: me seina seest
on unenäod varastatud!

Куим ош

I

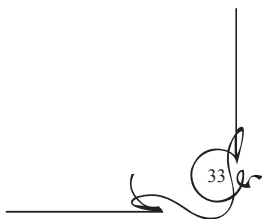
Кынём куш,
а съёлём пузьё:
кутшём лешак
мена тасьтысь сёйёма?!

II

Öти писькөдіс стенмас розь,
мөд лосьөдіс сэтчө көрт öшинь,
и найö пыр на правось,
и пыр на прамöй зоньяс!

III

Некытчө он вöштысь шогсьыд,
весиг налы, кодьяс ёнөсь.
Миян асланым шог:
миян стеньсь гусялісны вөтьяс!

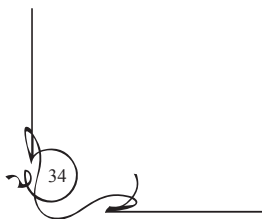

Läks külamees külmale maale

Läks külamees külmale maale,
läks külamees kaugele raale,
läks pillita-pullita peole,
läks talupoeg tundmata teole.

Läks kolgamees maailma laia,
läks külla pealt kütmata majja,
läks pooleldi paljajalu,
jäi töötapjat töinama talu.

Läks nii, nagu viidi neid – hulgi,
läks pärandus üksipulgi,
jäi lastele laul ja luule,
neid võõrad kõrvad ei kuule.

Муніс мужичöй ылі муö²

Муніс мужичöй ылі муö,
муніс мужичöй көдзыд руö,
муніс гудöктөг, гажтөг муніс,
муніс мужичöй, тöдтөмө суніс.

Муніс гортасьыс ыджыд муюгыдö,
муніс гөститны ломтывтөм керкаö,
муніс мужичöй, муніс көмтөгыс,
колис керкасö уджтөгыс бөрдысьөн.

Муніс ставыскөд öтлаын – нуисны,
муніс ськөд и паметьыс – гуисны,
коли челядьлы кывбур да сьыланъяс,
йөзлөн пельясыс найöс оз кывлыны.

² XX-өд нэмся 1949-өд воын уна эстонечöс вöлі мөдөдөма Сибирö.

Sääl teel kus ingel valvab

Sääl teel, kus ingel valvab Iru linnust,
mul võõras vahiline haaras rinnust:
Kudaa, kudaa! – ta näitas püssitäkki,
muud midagi ei mõistnud mulle rääki.

Ma olin isamaal. Ta – võhivõõras.
Kas oleks tapnud ta mind jahijõõras,
kui oleksin ma väega putket teinud?
Oh isamaa, mis olen ma sul teinud?!

Сійö туй вылас, көн идөг стөрөж пыдди

Сійö туй вылас, көн идөг видзö Иру кар,
Төдтөм стөрөж кутчысис мен морөсö:
– Кудаа, кудаа! – и чургис мелань штык,
Сэсся миян ногөн öти кыв эз төд.

Ме вöлі чужан муын. Сійö – локтөм морт.
Виис эськö менö кыйсян пöсь вывсьыс,
эг кö удит сэтысь пышйыны?
О, чужан муöй, мый ме тэныд вöчи?!

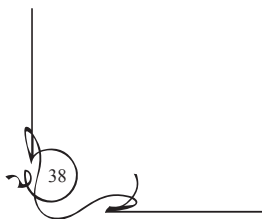
Pööre

Ori, ä' nori,
löö alla
turi!

Aeg on uus,
paha isand
suri.

Juba uus algas aeg,
juba uus parem isand

sinu turjale saand,
hääd naljagi visand!

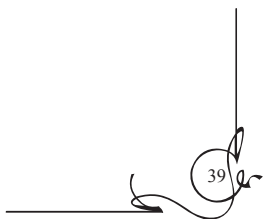
Бергөдчөм

Вер, эн ыкшаась,
лөсьөд
мыштө!

Кадыс выль,
лөк көзяиныс
кулі.

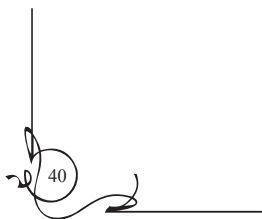
Выль кад нин пуксис,
выль бурджык нин көзяин

тэныд мыш вылад пуксис,
бур и теш артмис!

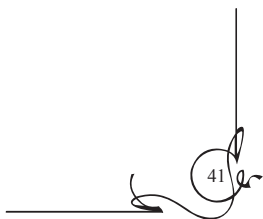
Mardilaul

Mart jõi ennast surnuks,
keegi pidi ju jooma,
keegi pidi ju kasu ka
kroonu kassasse tooma.

Мартлөн сьыланкыв

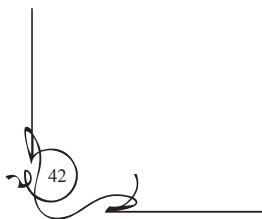
Март кувтөдзыс юис, –
кодлыкө өд колө юны,
кодлыкө өд колө сьомөн
тыртны казна.

Selge hommik

Vaevalt külm teeb kaane veele,
juba venelane jääb,
toksib auku, heidab konksu,
juba loodab saaki sääb.

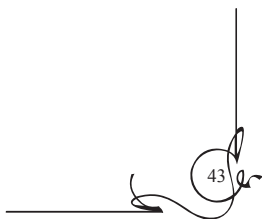
Eesti mees veel mõtleb, arwab:
kas võib üldse püüda sääb?
Teine mees ei mõtle-arva,
juba ootab augu pääl.

Сэзь асыв

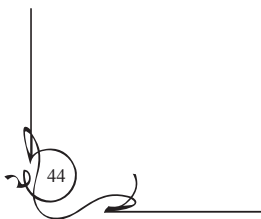
Сөмын кӧдзыдыс дорис ва вылын йи вевт,
роч морт йи вылын нин,
вӧчалӧ розьяс, чӧвтӧ шатин,
виччысьӧ нин озыр прӧмыс.

Эст мужичӧй пыр на мӧвпалӧ:
эм-ӧ кӧть нин сӧнӧ чериыс?
Мӧд мужик оз мӧвпав,
пукалӧ нин розь весьтас.

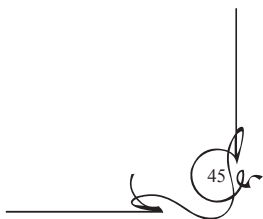
Uued tuuled

Kraavi pervel peatus troika,
tehti väike perestroika:
kutsar säeti hobuseks,
sõitja jäeti kutsariks,
ruunad müüdi vorstiks.

ВЫЛЬ ТӨВЬЯС

Туй бокин сувтис тройка,
вöчисны нейджыд перестройка:
ямщиксö сувтöдисны вöv пыдди,
мунысьсö пуксьöдисны ямщик пыдди,
вövьяссö вузалисны калбас вылö.

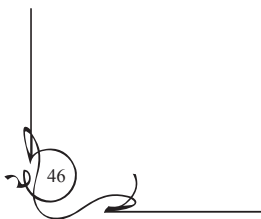

Ei saa me läbi Lätita

Ei saa me läbi Lätita
ja Venemaa meelest ei lähe,
nii nagu käterätita
me kunagi sauna ei lähe.

Me kasvame kokku Koolaga
ja Uural on eriti kallis,
nemad aitavad meid ju soolaga
ja annavad abi metallis.

Suur sõprus meid ühendab ülevalt,
see tunne meis tiheneb üha,
sest kõik, mida antakse ülevalt,
on paratamatu ja püha.

Ог вермөй овны Латвиятөг

Ог вермөй овны Латвиятөг,
и Россия миянлөн оз вун,
сідзи жө, кызди кузъчышкөдтөг
пывсянө некод оз мун.

Ми Кола көдждөд йитчөмны,
да-й Ыджыд Из зэв дона,
өд насянь сов ми виччысям,
да-й көрттө ваям ёна.

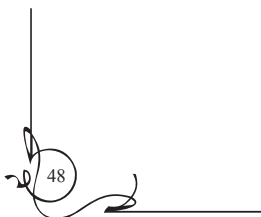
Ыджыд муслун ми костын,
и вынсө кад оз вежлы.
өд став, мый сетсьө вылісянь,
быть лоана да вежа.

Teeme

Me teeme, teeme, teeme,
ja teie teete ka,
me teeme, teeme, teeme,
kuid tehtud veel ei saa.

Me ehitame hoonet,
sel puudub vundament,
me valget viina joome,
sel puudub sakusment.

Me kõht ei ole tühi,
ei ole täis me pea,
kui tõuseme, siis teeme,
kas valmis saab, ei tea.

Вөчам

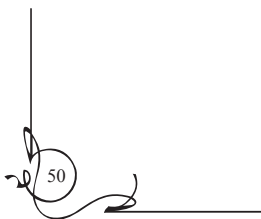
Ми вөчам, вөчам, вөчам,
и ті вөчанныд тшөтш,
ми вөчам, вөчам, вөчам,
но оз тыдав пом.

Ми кыпөдамөй керка,
а подув: абу – эм,
ми юам еджыд водка,
а вомө суйны нем.

Мед ми абу тшыгөсь,
и некод абу код,
кор чеччам – бара вөчам.
Эштөдам? Ог төд.

Jälle

Jälle uluvad tuuled, jälle möirgavad marud,
jälle tulevad idast põdrakarjad ja karud,
jälle jäätavad rajad, jälle räidivad silmad,
jälle ühmame öelda: need me kodused ilmad!
Ees on tormide aeg. Jälle rappuvad juured,
väiksed kistakse maast, maha murtakse suured.
Jälle vaevatud maalt kostab haigete hälin,
jälle tornide päält kostab lollide lälin.

Бара

Бара шөйтöны төвъяс, бара омлялö бушков,
бара асывсянь локтöны көръяс да ошъяс,
бара кынмасны туйяс, бара пемдасны синъяс,
бара горзыны кутам: татшöм мян пö инным!
Водзын бушковлөн кадыс. Бара дзөрöны вужъяс,
ыджыд пуяссö чегасны, ичöt пуяссö – вужйөн.
Бара мудзöм нин мусянь кылö висысьлөн гөлöс,
бара башняяс вывсянь кылö йöйяслөн гөлöс.

Viimne rubla

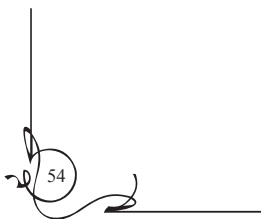
Viimne rubla rändab viinaks,
Venemaa saab varsti Hiinaks,
oleks veel mul vene raha,
kõik ma jooksin joonelt maha,
enne kui see Hiina jõuab,
üle Peipsi vete sõuab,
Mehikoormast maale sajab,
vangikongid püsti ajab,
tanguks tambib viinavilja,
siis on otsas, siis on hilja,
hiinlane võib jääda kauaks,
ta võib muuta ühishauaks
kõik see õndsas Eesti ala,
nüüd veel saab, nüüd viina vala!

Медбөрья руб

Бөрья руб вылө ньөббны водка,
регыд Россия лоө Китайон,
вөліны менам кө медбөрья рубьяс,
пыр эськө ставсө ме өдйө и юи,
сыөдз, кор Китай воас,
Чудь тылысь васө вуджас,
Мехикоормысь му вылө киссяс,
сувтөдас тюрьмаяс,
пызь вылө изас водка тусь,
сэки помасяс, сэки сёр лоө,
китаеч вермас кольччыны дыр кежлө,
вермас пөртны челядь гуө
став тайө эст мусө,
өні позьө на, өні кисьтав на водка!

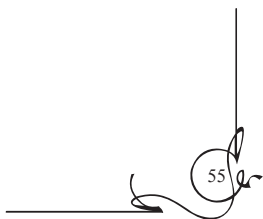
Rändriik

Rändrottidel riiki ei ole,
kui ongi, siis ainult rändriik,
nad midagi kotti ei kogu,
nad tulevad võtavad siit
mis on, mis ei ole, ei võta,
nad võtavad võimuga käest,
ja riiki neil endil ei ole,
nad õgisisid sellegi käest.

Кӱялысь канму

Кӱялысь крысаяслӧн канмуыс абу,
а эм кӧ, сӧмын кӱялысь канму,
найӧ нинӧм пестерас оз чукӧртны,
найӧ локтӧны, босьтӧны татысь,
мый эм, мый абу, сійӧс оз босьтны,
вынӧн мырддьӧны,
и канмуыс налӧн абу,
найӧ сӕйисны и сійӧс.

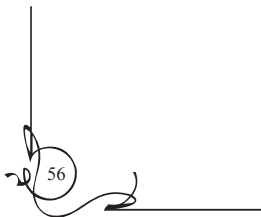

Rahutalved

Vanad väsinud mehed,
sõjad seljataga,
istuvad ahju valul.
Aknalaugudel lumi.

Meelekohtades mure:
eks ma ju sõdinud hästi
eks ma ju tegin mis tarvis,
karvapealt täitsin käsku?

Vanad väsinud mehed.
Pojad veel väsinumad.
Lumelageda taga
õhtune päike punab.

Муюгыдлөн төвьяс

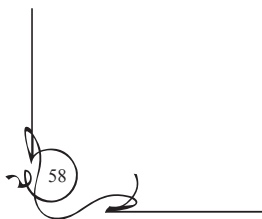
Пёрысь мудзём мужикьяс,
став войнаыс бёраныс,
пукалёны пач дорын,
а ёшинь вылас лым.

Кёсичаас шогьясыс:
ме ёд бура воюйтї,
коланасё вёчи ёд,
кывзі ме приказ?

Пёрысь мудзём мужикьяс,
пиян нёшта мудзджыкёсь,
ылі лымья ыб сайын
рытья шонді гёрд.

Lühike maailma ajalugu

Alguses ei olnud muud, –
ahvid jooksid mööda puud,
kõige laisem kaotas hoo,
kukkus, murdis sabaroo,
nii sai ahvist inimahv,
laiskuse eest paras trahv,
karjast väljas, hüljatud,
nägugi täis süljatud,
nõnda oli alguses,
darwinismi valguses,
järgnes areng ränk ja pikk,
viimne faas on bolševik:
jalas kirsad, seljas frentš,
ennustatud Übermensch.

Муюгыдлөн дженьыдик история

Первойсö мөдтор эз вөв –
өблезянаяс котралісны пуяс вывтi,
медся дышыс воштiс өдсö,
уси, чегис бөжсö,
тадз өблезяна лои мортөн,
дыш вөснаыс штрап пыдди
котырсьыс вөтлісны,
чужөмас сьөлалісны,
тадз вөлі заводитчигас,
Дарвин серти,
сэсся вөлі сөвмөм, сьөкыд да кузь,
медбөръя тшупөд – большевик:
кирзөвөй сапөга, френча,
Übermensch³ морт.

³ *Übermensch* - сверхчеловек.

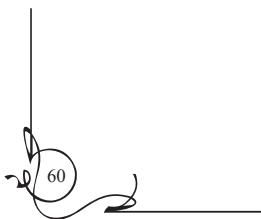
Iha

Külmkapp on köögis kui kelder,
ei mahugi sinna muud.
Ümber tühja, lugeda laua
ulub trobikond süüta suud.

Üks laps hakkab laulma kui tilder.
Sääl aeglaselt avaneb kelder.
Ja tulevad välja säält seest
kaks meest.

Nõnda lihaks on saanud sõna –
nonde süütute sõim, nonde mõna,
nõnda lihast on tõusnud kaks meest.

Nad käsevad hoida käed pea kohal ülal,
või muidu on lõpp
kogu külal!

Веж петём

Йиашкап⁴ инпöлын көбрег кодъ,
унджыкыс сэтчö оз нин и тёр.
Куш пызан сайын
омлялö кымынкö вом.

Öти кага лэбач моз съывны кутис.
Сэк ньöжйö воссис гөббч.
Да сэтысь петисны
кык мужичöй.

Тадз вир-ййö пöри кыв –
налön сөстөмьяслөн-мыжтөмьяслөн зык да пинь,
тадз вир-ййысь петисны кык мужичöй.

Найö тшöктöны кутны киястö юр весьтад,
либö воас пом
став сиктыслы!

⁴ *Йиашкап* – холодильник.

Pärlipüüdja

Hakata põhjamaal pärlipüüdjaks, on minu leiutis.
See mote tuli mulle, kui nägin sinu hambaid.
Need valendasid ja kutsusid lähenema, aina
lähene

Muidugi, ma ei olnud üksi; püüdjaid oli palju!
Aga nemad ei teadnud, *mida* nad otsivad.
Olin esimene, kes kehastus pärlipüüdjaks.
Pärlipüüdja ei jaga saaki kunagi kellegagi,
Püüdma ei pannud mind sinu tarkusehambad.
Need puhkevad sul veel niikuinii viimastena.

Тэменам (2005)

Вөсь корсьысь

Лоны войвылын вөсь корсьысьён – тайё
мена́м думыштөмтор.

Тайё мөвпыс воис менам юрө, кор ме аддзи
тэ́нсьыд пиньястө.

Найö югъялісны и корисны матыстчыны,
матыстчыны.

Дерт, ме вöлі эг öтнам; корсьысьыс вöлі уна!

Но найö эз тöдны, *мый* корсьöны.

Ме вöлі первойөн, кодi лоис вөсь кыйысьён.

Вөсь кыйысь оз юксы кыйдöснас некодкөд.

Кыйсынысö менö ыззьөдісны эз мывкыдлун
пиньясыд⁵.

Найö öд тэнад медбöрын петасны.

⁵ *Мывкыдлун пиньяс – зубы мудрости.*

Karistamatus

Karistan sind kogu aeg selle eest, et kuulud mulle
Nii nagu teisi selle eest, et nad mulle ei kuulu.
Kõik teod kasvavad karistusteks, eriti heateod
Vastu meie eneste tahtmist, meie tõrkumistest
hoolimata.

Oleme üheväärsed võlgased üksühele ja
teineteisele.

Viibime võlavanglas eluaegsete
karistusekandjatena.

Kõik teod kannavad karme intresse; karistuse
määr kasvab.

Karistan ennastki sellega, et karistan sind kui ka
teisi

Oma olelu oskamatu korraldamisega
üleiniimlikult heaks.

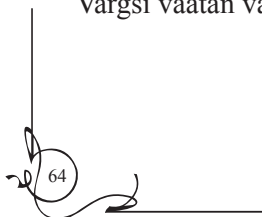
Uskumata see on, aga tõsi, et ükskord olin
õnnelik.

Ei teinud siis kellelegi head, ei karistunud
kedagi.

Mu ema on minu pärast nutnud; mu nutmise üle
on naerdud.

Olen õppinud olema otsata tõsine.

Vargsi vaatan vahel sinu naermist omaette.

Мыждытөмлун

Мыжда тэнө пыр сыысь, мый тэ менам
Сідз жө, кыз мукөдсө сыысь, мый найо абу
мена́м.

Став вөчөмторйыс лоо мыждөмөн, торйөн
нин бур вөчөмторьяс
Миян көсйөмлы паныд, миян вочаасьөмлы
паныд.

Ставөн ми өтмоза уджйөзаөсь быдөнлы и
ёрта-ёртлы.

Олам уджйөзаяслы дзескыдіньясын нэм
кежлө мыждөмаясөн.

Став вөчөмторйыслы эм мыждөм,
мыждөмыслөн выныс содө

И ачимөс мыжда сійөн, мый мыжда тэнө и
мукөдьясөс

Сійөн, мый кужтөг көсья лоны медся-медся
бурён.

Оз эскыссы, но збыль ме коркө вөлі шуда.
Некодлы эг вөчлы бурсө, некодсө эг мыждыв.

Менам мамө бөрдис ме вөсна; менам бөрдөм
вылын серавлісны.

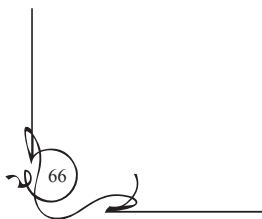
Ме велалі лоны зэв вежөра-сямаён⁶.

Гусьён видзөда мукөддырйиыс тэнсьыд
нюмтө.

⁶ *Вежөра-сямаён* – сөрһезнөйөн.

Veest väljudes

Veest väljudes oled külm nagu kala.
Mu süda hüppab: olen õnnelik õigitseja.
Olen jahe, ent mahe; oled raage, ent kauge:
Sind haistes hämmastavad aistingud
maailmamerest.
Suur päev oli, millal merevahust sünnitati Veenus,
Teine suur on, millal merre uputatakse Päike.
Mere purpurne väli heliseb kadunud lapseõlvest,
Mille asemele nüüd oled saadetud sina.

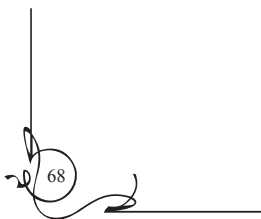

Ваысь петігөн

Ваысь петігөн тэ чери кодь кӧдзыд.
Менам сьӧлӧмӧй чеччалӧ: ме шуда чери
кыйысь.
Ме кӧдзыд, но ладмӧдчысь; тэ мудз-мелі,
но ылысса:
Тэнӧ исалігөн казгылӧны ыджыд океан
йылысь.
Вӧлі ыджыд лун, кор море гыясысь чужис
Венера.
Мӧд ыджыд лун лоас, кор мореас вӧйтасны
Шонді.
Морелӧн гӧрд ыбъясыс зельгӧны воштӧм
челядьдырӧн,
Сы пыдди ӧні ыстісны тэнӧ.

Koelmul

Oled nõnda ilus, et tahaksin
Sind lapsendada koos sinu lapsega.
Kindlasti poleks kellelgi midagi selle vastu.
Tean ainult: igatsed enamat.
Oled sündinud kalliks kalaks.
Pead ilmtingimata ujuma ülesvoolu
Kudemispaikadele, kus hukuvad kõik isased.
Kahju mul kaasvõitlejatest.
Viimast korda sult küsin:
Lubad end lapsendada?

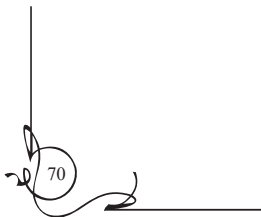

Кульманін

Тэ сэтшөм мича, и ме косья
Тэнö босьтны ныв пыдди тэнад кагаыдкөд.
Чайта, некод оз ло прөтив.
Сөмын төда: тэныд колө унджык.
Тэ чужин дона чериөн.
Тэныд быть колө кайны ва паныд
Кульманінад, көн кулөны став айловыс.
Жаль меным ёртьясөс.
Бөрьяысь тэнсьыд юала:
Лоан меным ныв пыдди?

Vaikne laupäev

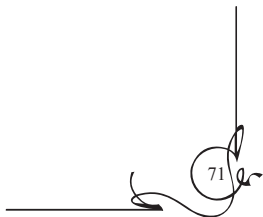
Vaata tüdrukut, kellel selg on paljas.
Miks ta on tulnud meie hulka?
Tõesti, ta ihu igatseb emaks saada,
Aga ta silmad rehitsevad rahakotti.
Rasked ajad on tulnud meie maale.
Lapsed, trummeldage emakojas oma sündimise
õigust!

Лёнь субѳта

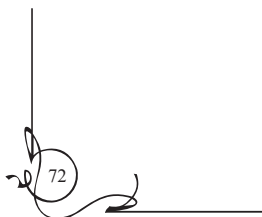
Видзѳдлы ныв вылас, кодлѳн мышкыс куш.
Мыйла сійѳ воис миян дорѳ?
Збыль, сылѳн вир-яйыс кѳсийѳ лоны мамѳн,
А синмыс куранѳн куралѳ сьѳмвидзан⁷.
Сьѳкыд кад воис миян странаѳ.
Челядь, таркѳдѳй мам пытшкад, мый ті
кѳсьянныйд чужны!

⁷ Сьѳмвидзан – кошелек.

Imik

Tahtsin maalida imevat last,
Aga käsi ei kuulunud sõna,
Nõtkust ei olnud, et tabada
Ihu ahmivat suujoont.
Vaatasin veel uinuvast suust
Viimaks irdunud rinda,
Miskit ei tulnud ka sest,
Siiski – uhkegi oldi.

Нёнясьысь

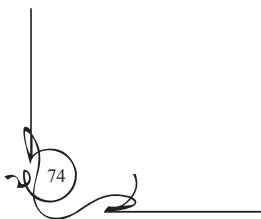
Кöсий серпасавны нёнясьысь кагаöс,
Но кийй эз кывзысь,
Эз вöв колана нюдзлуныс, медым кыйны
Морöс нёнялысь вомдор визьсö.
Видзöдi ме и ланьтысь вом вылö,
Кодi орöдчис морöссьыс,
И таысь нинöм эз артмы,
Век жö – вывтi тшaп вöли.

Suuvepäevad

Sa ehtisid ennast minu pärast, aga salgasid seda.
Sain aimu sellest sinu võlssimistele vaatamata.
Sest sa ehtisid ennast ju igäühe pärast,
Kes vähegi vastu tulla võis sulle
Pikkadel põlluteedel.

Arm tärkas sus aegamööda, kiiresti kasvas
suureks.

Ühel päeval tõusis ta kui kull pilvede alla.
Iga hiirt märkas ta all, iga putukat maa peal.
Kui ta maandus, oli ta jällegi tuvikene.
Oh suu, tuline suu ainult reetis,
Sest kõik sõnad põlesid sääl
Nagu kahjutuli.

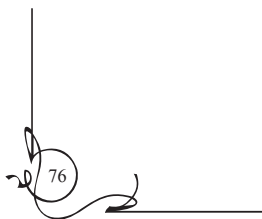

Гожся луньяс

Тэ мичмөдчин ме вöсна, көть и мөдтор
висьталан,
Ме гөгөрвои тайöс, көть тэ и пөрьясин.
Тэ öд вöччылін быд вöсна,
Коді паныдасьліс тэныд
Кузь туй вылад.
Муслун ловзис тэын ньöжйö, но öдйö быдмис.
Öти лунön кыпöдчис варыш моз енэжöдз.
Улісьыс казьявліс быд шыр, му вывьсыс быд гаг.
А кор пуксис, бөр лои гулю кодь.
Ой, вом дорыс, сöмын пöсь вом дорыс вузаліс,
Öд став кывйыс сэні сотчис
Бипур моз.

Lilleteojad

Matusepäeval selguvad
Seni varjul elanud vallaslapsed:
Nad tulevad lilleteojatena,
Et eemalduda taas oma saladusisse.
Elu on pikk,
Õöd mõnikord üsna lühikesed.
Mõista, silmapilgud on need,
Mis jäävad paistma eluloost.
Meelekatked on nood,
Mis keeratud elulõngaks
Saatuse sõrmil...
Pole uut päikese all,
Ikka rahvas eksitab rändajat!

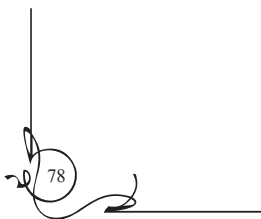

Дзоридз вайысьяс

Гуалан луннад петкӧдчасны
Ӧнӧдз гусьӧн олысь чурка челядыд:
Найӧ воласны дзоридз вайысьясӧн,
Медым бара дзевсьыны аслас гусяинаныс.
Олӧмыс кузь,
Войяс мукӧддырйиыс ёна дженьыдӧсь.
Гӧгӧрвоан, здукьяс – буретш сійӧ,
Мый олӧмыслӧн чуньясӧн
Гаровтчисны олӧм сунисӧ...
Шонді улас выльыс нинӧм абу,
Йӧзыс век мортсӧ ылӧдлӧ.

Ammendamatu

Kui aatom on ammendamatu,
Kui tema algosakesteski alles
Üha avastatakse õudseid saladusi,
Kuidas võiksin siis sind
Pidada ammendatuks, mu imb,
Ei iial, ei iial!
Üks elu sinule keskenduda
Jääb lausa lühikeseks;
Oh, oleks neid enam!
Sõrmitseme saladuste sõlmekesi alles,
Hargnemisest rääkida oleks veel varane!
Ära mõtle, ei kao ma kuhugi,
Olen töömees tubli!
Meie armastus anti üles
Meile kodutööks loomisepäeval.
Maga mureta, imb,
Oleme otsustavas alguses;
Saad mind kauani kannatama!

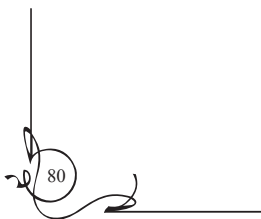
Бырлытөм

Атом кө помтөм-дортөм,
Да сылөн пытшкөсысь век на
Аддзöны повзьöдана гусяторьяс,
Верма öмöй ме тэнö
Чайтны гумлалöмөн, менам ныланöй.
Некор, некор!
Öти олөм тэныд овны
Вывті этша;
Ок, вöлі кө эськө унджык!
Гусяторйыслөн чуньясөн на сöмын ворсам,
Йывмöдчөм йылысь весиг сёрнитны на водз!
Эн пов, ме некытчö ог вош,
Ме бур уджалысь!
Миянлысь муслун пасйисны
Му артман луннас.
Узь тöждысьтöг, ныланöй,
Ми заводитчанинас на;
Дыр на кутан менö терпитны!

Lill

Sa oled nagu lill – ei midagi intellektuaalset,
Aga ometi tarkust on sul, et niiviisi õitseda.
Oleksin kumalane, lendaksin sulle külla,
Koos kiiguksime tuuleõõtses kaasa su kõrge
varrega.

Igal tunnil, siin väikeseski Eestis,
Kohtab tuhandeid, kes elavad armastuses.
Sina, jumalalill, pole kordagi öelnud,
Mismoodi armastust sõnul saaks avaldada.

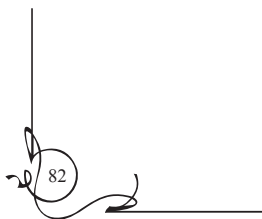

Дзоридз

Тэ бытгьö дзоридз – нинöм
интеллектуальнöйыс,
Но век жö тэнад тырмö мывкыдлуныд, медым
тадзи дзоридзавны.
Вöлі кө ме мазіөн, лэби эськö тэ дорö гöсьти,
Öтлаын эськö лайкъялім тэнад кузь за вылын.
Быд час, и тані, дзоляник Эстонияын,
Верман паныдавны муслунөн олысь уна сюрс
мортöс.
Тэ, ен дзоридз, ни öтчыд эн шулы,
Кыдзи позьö муслун йылысь висьтавыны
кывьясөн.

Valge leht

Oh armas, sa oled suur kustutuskumm,
Mis paitab hingest kõik kritseldused,
Mille sinna on jätnud tuhanded tüdrukud.
Ei sa õgvenda olnut; sina kustutad
Kõikse kireverel koormanu.
Valge leht olla tohin taas äärest ääreni;
Kas või uuesti mind kestahe kasutagu –
Käristagu, kortsutagu, varastagu
Kurje käeeste habinal sinu hüast
Ennastusaldavast üsast!

Еджыд кабала

Мусаой, тэ ыджыд вуштан,
Коді вуштас менам сьёлөмысь став гижөдьяссө,
Кодьясөс колис сэтчө уна сюрс ныв.
Оз позь вежны кольөмасө; тэ вуштан
Пөсь вирлысь став өбидасө.
Еджыд кабалаөн лоа бөр;
Мед мекөд быдөн вөчө мый көсийö –
Мед чукралө, косявлө, гусявлө
Скөр дзөрысь кияснас менö тэнад шань
Аслыс дон төдысь пытшкөссьыд!

Ilmutus

Ei uskunudki, et su armastus on nii suur,
Et julgeksid riielda minuga.
Oled tõestanud nüüd, mida mu hing
Oleks pidanud oletama ammu.
Mida riiakam sa, seda rõõmsam ma nüüd!
Ainult armastuse pärast ju
Inimesed riidlevad, teineteist tapavadki.
Kui sul poleks sooja ega külma must,
Lõdiseks mu süda nagu koer hangel.
Riidle, muidugi riidle, et võiksin
Tunda su seniavaldumata armastust!

Петкөдчөм

Эг эскы, мый тэнад муслуныд татшөм ыджыд,
Мый он пов мекөд зыксыны.

Тэ өні петкөдлін сійөс, мый менам лолөйлы
Важөн нин колө вөлі аддзыны.

Кымын ёнджыка тэ зыксян, сымын меным
гажа!

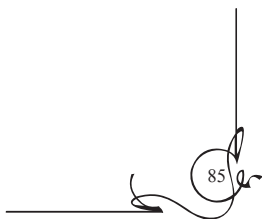
Өд сөмын радейтчөм вөсна
Йбзыс тышкасьоны, весиг вионы өта-мөдсө.

Тэныд кө ме вөлі пөсь ни көдзыд,
Менам лолөй эськө тіраліс лым тола вылын

пон моз.

Пинясь, пинясь, медым ме верми
Кывны тэнсыд өнөдз петкөдлытөм

радейтчөмтө!

Üksi

Kõrv vastu maad kuulan su jalaastumist.
Sa kõnnid kusagil, aga kus, tümin ei reeda.
Olen oodanud sind hommikust saadik; juba on õhtu.
Kardan et kõrv kasvab maa külge ega saa enam lahti,
Siis kui sa tõesti ju tuleksid.
Pää ligi maad kuulan su kaugenemist.
Päev veereb, sina lähed niisamuti õhtule.
Alustan hommikul ootamist otsast uuesti
Päev päeva järel igavust ületades.

Öтнам

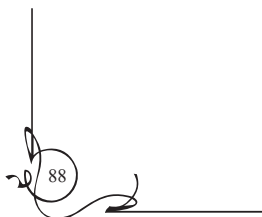
Пельнам ляскыси мулань, кывза тэнсьыд
воськовьястө.

Тэ көнкө ветлан, но кок шыыд оз висьтав көнi.
Ме виччыси тэнö асывсянныс; öнi рыт нин.
Пола, мый пельöй сибдас муас да ог вермы
орöдны

Сэки, кор тэ збыльысь воан.
Юрöй му бердас, кывза тэнсьыд мунöмтö.
Луныс рытлань, тэ тшöтш матыстчан рытлань.
Аски асывнас бара заводита виччысьны.
И тадзи лун бөрся лун, гажтöмсö венiг.

Nõutu

Kallis tüdruk, saa minu sõbraks,
Minu elu pole pikk ja su koorem ei kesta kaua.
Sina oled see, kes tulid minu tuppa,
Sina olid see, kes mu juurde juhatati.
Ütle, kes sa oled, mida mõistad igatsusest,
Ütle, kes sa oled, et nii tahan sind sõbraks.
Polnud sul ju kaasas mu südame võtmeid,
Polnud ma neid kuhugi unustanud.
Ütle, *mis on inimene, et sa temale mõtled?* –
enne meid juba küsiti igiammu.
Kui sa tead, ütle nüüd, miks küsiti nõnda,
Pole küsimust uut mu suus ka praegu!

Шойвошом

Дона нылöй, ло меным ёртөн,
Ме ог дыр ов, и тэныд оз ковмы дыр менö
терпитны.

Тэ сійö, коді пырис менам жырйö,
Тэ сійö, кодöс ме дорö мөдөдисны.
Висьтав, коді тэ, мый ме сэтшöма көсья лоны
тэнад ёртөн.

Тэнад öд эз вöв менам сьöлöмысь ключ,
Ме некөн сійöс эг воштыв.
Висьтав, *мый сэтшöмыс морт, мый тэ сы
йылысь мөвпалан?*

Та йылысь важөн нин юавлісны,
Төдан кө, висьтав, мыйла юавлісны,
Менам абу мөдсяма юалöм и öні.

Sisukord

Võllalaul	4
Pime august.....	6
Üks veski seisab vete pääl	8
Põgenik	10
Varandus	12
Mäletaja	14
Oi külad, oi kõrtsid	16
Kui sa tuled	18
Hambad katki	20
Kui pidud on peetud.....	22
Avanemine	24
On kevad ja kenad neiud.....	26
Jõgi voolab.....	28
Räägi mulle.....	30
Kolm karu	32
Läks külamees külmale maale	34
Sääl teel kus ingel valvab	36
Pööre	38
Mardilaul.....	40

Selge hommik	42
Uued tuuled	44
Ei saa me läbi Lätita	46
Teeme	48
Jälle	50
Viimne rubla	52
Rändriik	54
Rahutalved	56
Lühike maailma ajalugu	58
Iha	60
Pärlipüüdja	62
Karistamatus	64
Veeb väljudes	66
Koelmul	68
Vaikne laupäev	70
Imik	72
Suuvepäevad	74
Lilleteojad	76
Ammendamatu	78
Lill	80
Valge leht	82
Ilmutus	84
Üksi	86
Nõutu	88

Юриндалысь

Сьöd сьыланкыв	5
Пемыд август.....	7
Öтнас изанін ю вылын сулалö	9
Пышьялысь.....	11
Озырлун	13
Помнитысь.....	15
Ой, сиктьяс, корчмаяс.....	17
Локтігад.....	19
Пиньясöй чегöмны.....	21
Кор праздникыс помасис.....	23
Висьтасьöм	25
Тулыс да мича нывъяс	27
Визувтö ю.....	29
Висьтав меным	31
Куим ош	33
Муніс мужичöй ылі муö	35
Сійö туй вылас, көн идög стөрöж пыдди	37
Бергöдчöм	39
Мартлөн сьыланкыв.....	41

Сэзь асыв	43
Выль төвьяс	45
Ог вермөй овны Латвиятөг	47
Вөчам	49
Бара.....	51
Медбөрья руб	53
Көялысь канму	55
Муюгылдлөн төвьяс	57
Муюгылдлөн дженъыдик история.....	59
Веж петөм	61
Вось корсысь	63
Мыждытөмлун	65
Ваысь петігөн	67
Кульманін.....	69
Лөнь субөта	71
Нёнясысь	73
Гожея луньяс	75
Дзоридз вайысыяс.....	77
Бырлытөм	79
Дзоридз	81
Еджыд кабала	83
Петкөдчөм	85
Өтнам	87
Шөйөвошөм.....	89

Пасйӧдъяс вылӧ

Пасйӧдьяс вылӧ

Литературно-художественное издание

ХАНДО РУННЕЛЬ

УКРАДЕННЫЕ СНОВИДЕНИЯ

Стихотворения на эстонском и коми языках

Перевод на коми Нины Обрезковой

Художник обложки Мария Шишкина
Редактор В.И.Трошева
Компьютерная верстка – С.И.Оверин

Подписано в печать 25.05.2009. Формат 70х90 ¹/₃₂. Бумага офсетная.
Усл.печ.л. 3,51. Уч.-изд.л. 3,2. Тираж 500 экз. Заказ .

ООО «Анбур». 167982, г.Сыктывкар, ул.К.Маркса, 229

Отпечатано в полном соответствии с качеством
предоставленных материалов
в ООО «Коми республиканская типография»

167000, г.Сыктывкар, ул.В.Савина, 81

ISBN 978-5-91669-014-9

9 785916 690149